

//////////

מעצמת תערוכות אזורית מחפשת שותפה

טורקיה הפכה עצמה למרכז תערוכות עולמי המושך נציגי חברות מכל העולם, והתערוכות בישראל מושכות עניין בזכות החדשנות והחשיפה לפרויקטים פורצי דרך. עם התחממות היחסים הישראליים והטורקים מוזמנים לחזור ולהשתתף בתערוכות באופן הדדי. שני הצדדים ירוויחו מכך // יצחק שלו

כיתוב (צילום:..)

תערוכות וירידים בינלאומיים מהווים חלקן ראווה של התעשייה המקומית וכבמה הראשית ליצרנים ויבואנים מכל העולם. ליצרנים יש בדרך כלל שתי אפשרויות: להציג בתערוכה במדינתם ולהזמין אליה קניינים מחו"ל, או להשתתף בתערוכות בחו"ל אליהן מגיעים קניינים מכל העולם. יש קווי דמיון בלתי מבוססים בין ישראל לטורקיה בעניין הזה. שתי המדינות מעודדות את היצרנים שלהן להציג בתערוכות כות בינלאומיות ושתיהן עשו את הדרך שתוארה למעלה, אלא שיש ראל שהתחילה בעבר עם תערוכות מקומיות שאליהן הזמנו קניינים מחו"ל, שינתה מגמה והחלה, בעיקר, להציג בתערוכות בחו"ל. יש לכך סיבות רבות, בעיקר מדיניות וביטחוניות.

בימים אלו. מארגני תערוכות מכל העולם פותחים סניפים בטורקיה ומעבירים אליה תערוכות מותג שלהן. מארגנים מקומיים נרכשים על ידי גופים בינלאומיים כמו יריד הנובר, או החברה הרב לאומית Reed. כתוצאה, החלו לקום מרכזי תערוכות בכל רחבי טורקיה. באיסטנבול עצמה, ממרכז אחד או שניים בשנות השמונים, פועלים היום כמה עשרות מרכזים. שניים מהגדולים ביותר הוקמו בקרבה לשדות התעופה. מרכזי תערוכות נוספים ניתן למצוא בבירה אנקרה, בערים כמו אדנה בדרום מזרח המדינה, בבורסה, קוניה, דיארבאקיר, אנטליה וכמובן המרכז הוותיק באיזמיר.

במקביל, הוקמו מרכזי קונגרסים במלונות גדולים ובמרכזי התערוכות וטורקיה הפכה להיות יעד מבוקש ביותר בקרב מארגני כנסים

הקרבה הגיאוגרפית מסייעת שכן היא מוזילה עלויות ההשתתפות של יצרנים ישראלים בתערוכות בטורקיה. התעשייה הביטחונית האזרחית של ישראל יודעת הטב כי בתערוכות הללו היא יכולה ליצור קשרים ועסקאות, לא רק עם טורקים, אלא גם עם גורמים אחרים מהעולם

בינלאומיים. טורקיה יודעת ליצור את התמהילה המושלם של אירוח ותיירות, מה שמושך משתתפי קרנגרסים מכל העולם. למה אנחנו מספרים כל זאת? משום שכל מה שתואר לעיל, הוא הסיבה לכך שיחסי המסחר בין ישראל לטורקיה חייבים לעבור דרך השתתפות ההדדית בתערוכות. אנחנו לא ממציאים דבר באומרנו זאת. הדבר הראשון שארה"ב עשתה כאשר הוחלט על הידוק היחסים עם סין, היה להקים תערוכה בבייג'ינג שתראה לסינים מי הם האמריקנים. במקביל גם התקיים משחק הפינג פונג המפורסם של הנשיא ניקסון בסין. כך קרה גם עם חידוש היחסים עם קובה. הצעד הראשון היה העמדת תערוכה של יצרנים אמריקנים בהוואנה. אם לחזור שנים אחורה, הצעד הראשון לשיקום אירופה שלאחר מלחמת העולם השנייה, היה לקיים תערוכה ענקית של יצרנים מקרב בנות הברית, בהנובר.

הסחר לא פסק למרות המשבר

תערוכות אם כן הן בסיס עליו ניתן לבנות תשתית של סחר בין מדינות. עם טורקיה, קל לנו יותר, משום שהתשתית קיימת. יש סחר ועתה צריך רק להעמיקו ולמסדו. כרקע לכך נציין כי טורקיה היא המדינה השביעית מבחינת היקף היצוא הישראלי אליה. ענפי היצוא העיקריים של ישראל אליה הם: תדקי נפט, כימיקלים, ציוד חקלאי, זרעים, מכונות, פלסטיק וציוד ידע צבאי. ענפי היבוא העיקריים: כלי

רכב, טקסטיל, מינרלים, מכונות ומכשירים, פלסטיק ומוצרים. טורקיה היא מעצמה כלכלית שזוקקה, תדיר, לידע ולטכנולוגיות. ישראל היא "מעצמה" כלכלית קטנה ביחס לטורקיה, אך מעצמה, ללא מרכאות, בכל הקשור לשני הדברים שטורקיה זקוקה להם: ידע וטכנולוגיה. דוגמא קטנה מהעת האחרונה: ישראל העבירה בזמנו, כאשר היחסים היו בשיאם וחיל האוויר שלנו התאמן בשימי טורקיה, ידע וטכנולוגיה בתחום הכתב"ים (כלי טיס בלתי מאויישים). היום טורקיה מהווה תחרות ליצרנים הישראליים בתחום זה. מעבר לכך, המספנות בטורקיה מתחרות בישראל בייצור ספינות שיט מהירות. לא חסרות דוגמאות בתחומים אחרים כמו חקלאות, הקמת מפעלים, העברת קווי ייצור ועוד. תשתית ההשקיה של חקלאי טורקיה מבוססת על הטפטפות של נטיפים. הסחר בין המדינות מבוסס על

הסכם סחר עוד משנות השבעים של המאה הקודמת. בדרום המדינה קיימים אזורים שחר חופשי, המהווים בשביל ישראל, כמקום בו מחליפים תיות על מוצרים, שטובים רים משם למדינות שלישיות. הסחר בין שתי המדינות לא פסק, על אף הרוח הקרה המדינית בין שתי המדינות. לא רק שלא פסק, אף התעצם והגיע לשיא של כל הזמנים לפני שנתיים. גם גילוי הגז בישראל, פתח דלת נוספת והדיבורים על ציד נור הגז שיעבור בטורקיה, נמשכים. לישראל כדאי להשתתף בתערוכות בטורקיה כדי לחזק את פעילותה בשוק המקומי הצרכני הגדול, אבל גם כדי לשווק באמצעות

כיתוב (צילום:..)

למדינות שלישיות. בנוסף, קניינים רבים מכל העולם, מגיעים היום לתערוכות בטורקיה ובאמצעותם, ישראל יכולה ליצור עסקאות יצוא למדינות אחרות. גם הקרבה הגיאוגרפית מסייעת שכן היא מרזילה עלויות ההשתתפות של יצרנים ישראלים בתערוכות בטורקיה. התעשייה הביטחונית האזרחית של ישראל יודעת הטב כי בתערוכות הללו היא יכולה ליצור קשרים ועסקאות, לא רק עם טורקים, אלא גם עם גורמים אחרים מהעולם. אגב, בעבר ישראל נהגה להשתתף בתערוכה הצבאית באיסטנבול, עד סיפור המרמרה. גם לטורקיה כדאי להשתתף

נמל אשדוד נערך לתחרות

איציק בלומנטל, מנכ"ל חברת נמל אשדוד, מספר על הגידול בהיקפי הסחר עם טורקיה ועל הצעדים שנעשים כדי להעריך להמשך הגידול - ולתחרות העתידית עם הנמל החדש // שחר בן-פורת

איציק בלומנטל (צילום: מאיר אזולאי)

ני תחומי הסחר העיקריים של ישראל וטורקיה, העוברים דרך נמל אשדוד, הם מלט ומתכות, מספר מנכ"ל חברת נמל אשדוד, איציק בלומנטל, ושניים ניהם נמצאים בגידול משמעותי. "בשנת 2016 נכנסו לישראל דרך הנמל 400 אלף טון של שקי מלט יותר מאשר בשנה הקודמת, והמספר הכולל עומד על מיליון וחצי טון בשנה, גידול שבחלקו קשור בפתיחת ענף המלט לתחרות. "שליש מכמות הברזל הנכנסת לישראל עוברת דרך נמל אשדוד. אנו מייצאים לטורקיה גרוטאות החחורות דרך הנמל בתור ברזל, וכשנה האחרונה התחלנו לייבא כמות גדולה מאוד של ברזל בעזרת אוניות

גדולות במיוחד. לחברות טורקיות העוסקות בתחום יש רצון לעבוד עם הישראלים בכלל ועם נמל אשדוד בפרט, ואנו נערכים לגידול בפעילות". ההערכות לגידול בהיקף הסחר באה לידי ביטוי, בין השאר, באמצעות רכש של ציוד חדש לפריקה של מלט בשאיבה, שיאפשר תהליך מהיר ויעיל יותר. במקביל ממשך הנמל להציע לחברות הישראליות והטורקיות את השירות הטוב ביותר האפשרי, תוך התחשבות יתרה באוניות השטות בקו טורקיה-אשדוד ומגיעות לנמל באשדוד אחת לשבוע.

סגרת זו הגישה ההנהלה לדיקטטוריון הנמל תוכנית פעולה עד שנת 2028, הכוללת השקעות ממקורות פנימיים של החברה בהיקף כולל של 2.4 מיליארד שקלים. בתוכנית: הערכות לקטיטה של אוניות ענק המכילות 14 אלף TEU, עם גוררת וסירת נתב חדשות, הגבהה של מנופים קד. גידול נרשם במטען 11% של המשקל הכולל הגיע ל-22 מיליון טון. בהכנסות - גידול של 9% בהכנסות, סך של 1.19 מיליארד שקלים. הנמל ממשיך לשפר את השירות שהוא נותן, בין השאר לקרבת פתיחתו של נמל חדש בעיר אשדוד, אי שם בשנת 2021. במ"אנו נמשיך להשקיע על מנת להיות תחרותיים במחיר ובשירות, וכך לתת לחברות ככלל ולחברות הטורקיות בפרט מוטיבציה לפעול דרך נמל אשדוד."